

15 FEB 2018

Zorginstituut Nederland

201701065

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

2018007761

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Geboortezorg, mondzorg en
zintuigen

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

e

Datum 14 februari 2018
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2017052762

Onze referentie
2018007761

Uw referenties
G47 201701065 en
G85 201701065

Uw brieven van
24 november 2017 en
30 januari 2018

Geachte mevrouw,

Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag van de hoorzitting. U vraagt nader te specificeren wanneer sprake is van verminking. Verder vermeldt u dat Menzis ter hoorzitting heeft aangevoerd dat een aanvraag is ingediend voor een enkelzijdige labiacorrectie, in tegenstelling tot de in het voorlopig advies vermelde dubbelzijdige labiacorrectie.

Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die Zorginstituut Nederland aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. Dat het niet intact zijn van een kleine schaamlip niet als verminking staat genoemd in de VAGZ Werkwijzer "Beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard", betekent niet dat er dan geen sprake kan zijn van een verminking. De werkwijzer is niet bedoeld als een limitatieve opsomming van mogelijkheden voor vergoeding.

Wanneer is sprake van verminking?

Er is geen harde definitie van het begrip verminking zoals dat de regelgeving wordt bedoeld. Volgens vaste jurisprudentie is er sprake van verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel.

Bij de implementatie van de Zorgverzekeringswet is de toelichting bij de Ziekenfondswet overgenomen. In de toelichting staat dat met verminking bedoeld wordt op verworven aandoeningen, zoals:

- misvormingen van de handen door reumatoïde artritis;
- misvormingen door verlammingen van de aangezichtsenuw;
- misvormingen door brandwonden;
- replantatie van ledematen;
- reconstructie van geamputeerde ledematen; of
- geamputeerde mammae.

Beoordeling of in onderhavig geschil sprake is van verminking is aan verweerder. Bij de beoordeling dient bovenstaande toelichting bij het begrip verminking als uitgangspunt.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Geboortezorg, mondzorg en
zintuigen

De grootte van de kleine schaamlippen, onregelmatige vorm of asymmetrie spelen bij de beoordeling geen rol, omdat dit valt binnen de normale anatomische variatie. In het geval dat een blijvend defect ontstaat door een ongeval of medische verrichting is echter geen sprake meer van een normale anatomische situatie. In onderhavig geschil is voorstelbaar dat bij de beoordeling, de plaats en grootte van het defect in de schaamlip, een rol speelt.

Datum
14 februari 2018

Onze referentie
2018007761

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland

201701065 : 1 v

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

2017055791

Datum 27 december 2017
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Geboortezorg, Mondzorg &
Zintuigen

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

Zaaknummer
2017052762

Onze referentie
2017055791

Uw referentie
G47 201701065

Uw brief van
24 november 2017

Geachte mevrouw

U hebt op 24 november 2017 aan Zorginstituut Nederland advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een labiacorrectie beiderzijds.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Zorginstituut Nederland brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Op pagina 34 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak voor behandelingen van plastische chirurgie of reconstructieve chirurgie omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt Zorginstituut Nederland nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van Zorginstituut Nederland kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medisch advies

Na kennisneming van het geschil heeft Zorginstituut Nederland dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Geschiedenis

Verzoekster heeft aan aanvraag gedaan voor een labiacorrectie. Behandelend plastisch chirurg geeft in de aanvraag aan dat, als gevolg van seksueel misbruik, één van de schaamlippen door midden is gescheurd en deze schaamlip daarom nu bestaat uit twee delen. Verzoekster heeft van deze schaamlip veel last, zo zijn er regelmatig smetplekken en ervaart ze pijn. Lang zitten en fietsen lukt niet. Af en toe zijn er wondjes bij de schaamlippen die verzoekster insmeert met vaseline, op advies van haar huisarts.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Geboortezorg, Mondzorg &
Zintuigen

Datum
27 december 2017

Onze referentie
2017055791

Verweerder heeft de aanvraag afgewezen, omdat de ingreep niet voldoet aan de verzekeringsvoorwaarden voor behandelingen van plastisch-chirurgische aard. Er is geen sprake van een forse bewegingsbeperking die leidt tot een lichamelijke functiestoornis zoals bedoeld in de regelgeving. Ook de wondjes en smetplekken zijn geen reden voor vergoeding van de gevraagde labiacorrectie.

Beoordeling

Omdat er sprake is van een behandeling die een puur cosmetisch karakter kan hebben, moet deze worden getoetst aan de verzekeringsvoorwaarden voor behandelingen van plastisch-chirurgische aard. De voorwaarden voor vergoeding van een labiacorrectie staan beschreven op pagina 23 van de *'Werkwijzer plastische chirurgie 2012'*.¹ Bij behandelingen van plastisch-chirurgische aard is vergoeding mogelijk bij:

- Verminking door ziekte, ongeval of medische verrichting
- Aantoonbare lichamelijke functiestoornis

Verminking

In de werkwijzer staat dat gezien de grote natuurlijke anatomische variatie van de grootte van de labia minora, er geen sprake kan zijn van misvorming of verminking in de zin van het Besluit zorgverzekering. Deze ingreep behoort dus doorgaans niet tot de verzekerde prestatie.

Lichamelijke functiestoornis

In de werkwijzer staat dat als voorbeelden van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis wel eens worden aangevoerd: het vormen van een urinereservoir, ongemak bij bewegen en het naar binnen bewegen van een schaamlip tijdens de gemeenschap. Deze ongemakken zijn eenvoudig te verhelpen door handmatige correctie of minder strakke kleding.

Samenvattend kan een lichamelijke functiestoornis doorgaans niet worden aangevoerd als reden voor aanspraak op een labiacorrectie of labiareductie.

Functiestoornissen van psychische of sociale aard als gevolg van een lichamelijke afwijking vallen evenmin onder de verzekerde prestatie.

¹ https://www.vagz.nl/includes/php/download_file.php?f=documents/69515_WerkwijzerPC2012.pdf

Conclusie

Op basis van het dossier blijkt niet dat er sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis, zoals bedoel in de regelgeving. Er is dan ook geen verzekeringsindicatie voor labiacorrectie beiderzijds. De medisch adviseur is van oordeel dat verweerder de aanvraag terecht heeft afgewezen.

Een lichamelijke functiestoornis kan doorgaans niet worden aangevoerd als reden voor aanspraak op een labiacorrectie of reductie, maar hierbij wordt uitgegaan van anatomisch intacte labia minora. Bij verzoekster is dit niet het geval. Uit het dossier blijkt dat één van de kleine schaamlippen niet meer anatomisch intact is.

Hierbij merkt de medisch adviseur het volgende op. Er is hier sprake van een anatomisch niet meer intact lichaamsdeel. Verzoekster kan redelijkerwijs zijn aangewezen op correctie hiervan. Dat de aanvraag voor een labiacorrectie beiderzijds terecht door verzoeker is afgewezen, betekent niet dat het niet meer intacte lichaamsdeel niet verminkt is. Een eenzijdige labiareconstructie valt mogelijk onder de dekking van de Zorgverzekeringswet.

Juridisch advies

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur, adviseert Zorginstituut Nederland tot afwijzing van het verzoek, met inachtneming van de opmerking van de medisch adviseur.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Geboortezorg, Mondzorg &
Zintuigen

Datum
27 december 2017

Onze referentie
2017055791

Conclusie

Op basis van het dossier blijkt niet dat er sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis, zoals bedoel in de regelgeving. Er is dan ook geen verzekeringsindicatie voor labiacorrectie beiderzijds. De medisch adviseur is van oordeel dat verweerder de aanvraag terecht heeft afgewezen.

Een lichamelijke functiestoornis kan doorgaans niet worden aangevoerd als reden voor aanspraak op een labiacorrectie of reductie, maar hierbij wordt uitgegaan van anatomisch intacte labia minora. Bij verzoekster is dit niet het geval. Uit het dossier blijkt dat één van de kleine schaamlippen niet meer anatomisch intact is.

Hierbij merkt de medisch adviseur het volgende op. Er is hier sprake van een anatomisch niet meer intact lichaamsdeel. Verzoekster kan redelijkerwijs zijn aangewezen op correctie hiervan. Dat de aanvraag voor een labiacorrectie beiderzijds terecht door verzoeker is afgewezen, betekent niet dat het niet meer intacte lichaamsdeel niet verminkt is. Een eenzijdige labiareconstructie valt mogelijk onder de dekking van de Zorgverzekeringswet.

Juridisch advies

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur, adviseert Zorginstituut Nederland tot afwijzing van het verzoek, met inachtneming van de opmerking van de medisch adviseur.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Geboortezorg, Mondzorg &
Zintuigen

Datum
27 december 2017

Onze referentie
2017055791